The effect of a strong uniform axial magnetic field on the TE and TM modes fields and the injected electron dynamics in a plasma waveguide with Piet Hein cross section

M. B. Abrahimi, A. Abdoli Arani^{*}

* Associate Professor, Department of Laser and Photonics, Faculty of Physics, Kashan University, Kashan, Iran (Received: 01/09/2021; Accepted: 19/01/2022)

Abstract

In this paper, considering the effect of a strong uniform axial magnetic field on the plasma dielectric tensor, the electromagnetic fields and other outcomes in a metal waveguide whose cross-section is in the shape of a Piet Hein curve and contains cold and strongly magnetized plasma, are investigated with an appropriate approximation. First, the Pitt Hein waveguide is introduced and the electromagnetic wave equation in this type of waveguide is presented as two separate differential equations, by the method of separating variables with a suitable approximation. The electric and magnetic fields as well as the dispersion relations for the TM and TE modes are then calculated in a Piet Hein waveguide with a metal wall containing strongly magnetized cold plasma, and the dispersion relations and resulting fields are plotted. Next, the motion of an injected electron into this waveguide and the effect of a strong uniformly axial magnetic field on the electron energy is investigated. The electron motion and energy equations are written in the Pitt Hein plasma waveguide in the presence of a strong uniform axial magnetic field and are solved using the fourth-order Runge Kutta method for TM and TE modes. Finally, the motion path and kinetic energy of the electrons injected into the waveguide are graphically investigated for both modes.

Keywords: Piet Hein Plasma Waveguide, Electromagnetic Waves, Dispersion Relation, Electron Acceleration.

علمی - پژوهشی

تأثیر میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی بر میدان مُدهای TE و TM و حرکت الکترون تزریق شده در موجبری حاوی پلاسما با سطح مقطع پیت هاین

محمدبهنام آبرحيمي'، عباس عبدلي آراني **

۱- دانشجوی دکترا، ۲- دانشیار، گروه لیزر و فوتونیک، دانشکده فیزیک، دانشگاه کاشان، کاشان، ایران (دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۱۹)

چکیدہ

در این مقاله، با درنظر گرفتن تأثیر میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی در تانسور گذردهی الکتریکی پلاسما، میدانهای الکترومغناطیسی و نتایج دیگری در یک موجر با دیواره فلزی و با سطح مقطعی به شکل منحنی پیت هاین که حاوی پلاسمای سرد و به شدت مغناطیده است، با استفاده از یک تقریب مناسب تحقیق و بررسی میشوند. در ابتدا با معرفی موجر پیت هاین، معادله موج الکترومغناطیسی در این نوع موجر، با استفاده از یک تقریب مناسب و به روش جداسازی متغیرها، بهصورت دو معادله دیفرانسیلی مجزا، ارائه میشود. سپس میدانه ای الکتریکی و مغناطیسی و همچنین معادله پاشندگی برای مدهای MT و TE در یک موجر پیت هاین با دیواره فلزی که حاوی پلاسمای سرد به مغناطیده است محاسبه و معادلات پاشندگی و میدانهای بهدست آمده ترسم میشوند. در ادامه حرکت یک الکترون تزریق شده به داخل این موجبر و تأثیر میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی بر انرژی الکترون بررسی میشود. معادلات حرکت و انرژی الکترون در موجبر پلاسمای یست هاین و در حضور میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی نوشته میشوند و با استفاده از روش رانگ کوتای مرتبه چهار برای مدهای TM و TT حل میگرد. مسیر حرکت و انرژی جنبشی الکترون تزریق شده به موجر برای هر دو مد به صورت گرافیکی مورد تحقیق قرار گرفتهای TT

كليدواژهها: موجبر پلاسمايي پيت هاين، امواج الكترومغناطيس، رابطه پاشندگي، شتاب الكترون

۱– مقدمه

موجبرها می توانند سطح مقطعهایی با شکل های متفاوت مانند مستطیلی، دایرهای، بیضوی، مثلثی، حلقوی و ... داشته باشند [۱۵–۱]. از آنجایی که موجبرهای مستطیلی و دایرهای در دستگاههای مختلف لازم هستند، تنها موجبری با سطح مقطع پیت هاین این شرایط را ارضاء می کند و البته نتایج جالبی ارائه میدهد. ویژگی خاص چنین ساختاری این است که بهطور اساسی دارای ویژگے های موجبرهای مستطیلی و دایر های و بيضوى است. اين موجبرها مي توانند بسيار كارآمد باشند و دليل آن ساختار خاص چنین موجبری است که انتظار میرود پدیدههای مضر مانند پراکندگی و ... در آنها رخ ندهد. این پدیدهها می توانند در موجبرهای مستطیلی با توجه به گوشههای تیز وجود داشته باشند که بر انتشار موج تأثیر می گذارد. در این زمینه، برای یک ساختار شامل موجبر اپتیکی حلقوی پیت هاین، تحلیل تئوری و منحنیهای پراکندگی مورد بررسی قرار گرفتهاند [۱۴]. همچنین خواص پراکندگی یک موجبر نوری پیت هاین که دارای یک غلاف مارپیچ رسانا است بررسی شده است [۱۵]. طراحی تحلیلی و شبیه سازی یک موجبر مکعب مستطیلی

چین خورده بر مبنای اصول نوسانگر موج برگشتی برای بازه مخابراتی در گستره تراهرتز برای کار در وردسپهر مورد بررسی و تحقیق قرار گرفته است [۱۶]. همچنین یک مبدل مدی طراحی و ساخته شده است که مد TEMرا به مد TE11 تبدیل کرده و سپس توسط یک موجبر دهانه باز تشعشع می کند [۱۷]. از طرف دیگر، پلاسما می تواند برای تحمل میدان های الکتریکی بسیار بالا استفاده شود؛ بنابراین بهمنظور شتاب ذرات باردار، موجبرهای پلاسمایی می توانند مورد استفاده قرار بگیرند. واضح است که نوع سطح مقطع موجبر می تواند نقش مهمی در این مسیر ایفاء کند. تحقیقات زیادی توسط محققان در مورد شتاب و دینامیک ذرات باردار در موجبرهای با سطح مقطع مستطیلی، مثلثی، دایـرهای و بیضوی انجام شده است [۳۳-۱۸]. باید توجه داشت که موجبر پیت هاین در زمینههای اپتیکی مورد مطالعه قرار گرفته است، اما ایده اصلی و جدید کار ما استفاده از این نوع موجبرهای حاوی پلاسما و در محدوده ماکروویو است. در این مقاله، موجبر با دیواره فلزی پیت هاین در نظر گرفته شده است که حاوی پلاسمای سرد به شدت مغناطیده است. معادلات اساسی و معادله موج برای این ساختار ارائه شدهاند و حل آنها با یک تقریب مشخص بیان شده است. رابطه پاشندگی و معادلات میدان های الکترومغناطیسی برای مُدهای TM و TE در ساختار مورد نظر

^{*} نویسنده یاسخگو: Abdoliabbas@kashanu.ac.ir

 $a_0 = a_0 = b_0 = a_0$ به عنوان نیم قطرهای منحنی معرفی می شوند. برای 2 = n منحنی فوق به یک بیضی تبدیل می شود. به همین دلیل این منحنی گاهی اوقات ابر بیضی نامیده می شود. برای تجزیه و تحلیل در این مقاله، یک حالت خاص با a = n. تجزیه و تحلیل در این مقاله، یک حالت خاص با n = 4. هاین که به عنوان شکل سطح مقطع موجبر درنظر گرفته شده با رابطه زیر ارائه می شود:

$$x^4 + y^4 = a^4 \tag{(f)}$$

مختصات مناسب (ρ.ξ.z) را بـرای مطالعـه هندسـه سـطح مقطـع مـورد نظـر معرفـی مـیشـود. همچنـین در حالـت کلـی منحنیهای پیت هاین متناسب با $\rho = b_0 = c$ را بهصورت

$$x^4 + y^4 = \rho^4 \tag{7}$$

و منحنیهای عمود بر آنها را به شکل

$$\frac{1}{x^2} - \frac{1}{y^2} = \frac{1}{\xi^2}$$
(*)

معرفی میشود.

بنابراین، ثابت = ρ منحنیهای پیت هاین را نمایش میدهد. شکل (۱) منحنیهای ثابت = ρ و ثابت = ξ را برای مقادیر مختلف ρ و ξ نمایش میدهند. به علاوه در این هندسه، ضرایب مقیاس $h_{\rho}.h_{\xi}$ و h_{z} با روابط زیر بیان میشوند:

$$h_{\rho} = \frac{\rho^{3}}{\sqrt{A[\xi^{2} + \rho^{2} - \xi^{2}\sqrt{\xi^{2} + \rho^{2}}]}} \tag{(b)}$$

$$h_{\xi} = \frac{\sqrt{\xi^2 + \rho^2} - \xi^2}{\sqrt{A(\xi^2 + \rho^2)}}$$
(*F*)

$$n_z = 1$$
 (Y)

$$A = \sqrt{\left[\sqrt{\xi^2 + \rho^2} + \xi^2\right]^2 - 4\xi^4}$$
^(A)

با استفاده از معادلات ماکسول، معادله موج الکترومغناطیسی در غیاب میدان مغناطیسی یکنواخت در مـوجبـر پیـت هـاین بـا معادله هلمهولتز زیر نشان داده میشود:

$$\left[\nabla^2 + K_{E,B}^2\right] \begin{pmatrix} E_z(\rho,\xi,z) \\ B_z(\rho,\xi,z) \end{pmatrix} = 0 \tag{9}$$

و $E_z = E_z(\rho,\xi)e^{i(\omega t - \beta z)}$ و در اینجا فـرض مـیشـود کـه: $B_z = B_z(\rho,\xi)e^{i(\omega t - \beta z)}$ و با استفاده از تعریف عملگر لاپلاسی و

بهدست آمده و رسم شدهاند. همچنین در ادامه، حرکت یک الکترون که به داخل ساختار تزریق شده است مورد بررسی قرار گرفته است و بهصورت عددی و گرافیکی تحلیل شده است. در این مقاله، مقدمه در بخش ۱ ارائه شده است. در بخش ۲، معادلات اساسی در موجبر پیت هاین و معادله موج در این هندسه با تقریبی مناسب، ارائه شده است. در بخش ۳، میدانهای الکترومغناطیسی برای مُد MT و رابطه پاشندگی برای این ساختار به دست آمده و رسم شده است. حرکت الکترون تزریق شده به موجبر پیت هاین حاوی پلاسما برای مُد MT مورد بررسی و تحلیل عددی و گرافیکی قرار گرفته است. در بخش ۴، میدانهای الکترومغناطیسی برای مُد TT و رابطه پاشندگی در بین ساختار به دست آمده و رسم شده است. تو مایش مای باشندگی در بین ساختار به دست آمده و رسم شده است. نتیجه نیز در بخش ۵ بیان شده است.

شکل (۱): هندسه و نمای موجبر پیت هاین

۲- معادلات اساسی در موجبر پیت هاین

منحنی پیت هاین یک حالت خاصی از منحنیهایی است کـه در حالت کلی با معادله زیر نشان داده میشوند:

$$(\frac{x}{a_0})^n + (\frac{y}{b_0})^n = 1 \tag{1}$$

با جایگزینی ضرایب مقیاس در این هندسه معادله موج بر حسب متغیرهای (ρ.ξ) بهصورت زیر نوشته میشود:

$$\frac{3A\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}}}{\rho^{7}} \left[\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}} - \xi^{2} \right] \frac{\partial E_{z}(B_{z})}{\partial \rho} + \frac{A\xi^{2}}{\rho^{6}} \left[\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}} - \xi^{2} \right] \frac{\partial^{2} E_{z}(B_{z})}{\partial \rho^{2}} + \frac{3A\xi}{\left[\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}} - \xi^{2} \right]} \frac{\partial E_{z}(B_{z})}{\partial \xi} + \frac{A\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}}}{\left[\sqrt{\xi^{4} + \rho^{4}} - \xi^{2} \right]} \frac{\partial^{2} E_{z}(B_{z})}{\partial \xi^{2}} + K_{E_{B}E_{z}(B_{z})_{z}}^{E_{B}E_{z}(B_{z})_{z}} = 0$$

$$(1)$$

با اعمال تقریب $\xi \gg \rho$ و با استفاده از فن جداسازی متغیرها و با درنظر گرفتن $F(\rho)G(\xi)$ ، معادله بالا به دو معادله دیفرانسیل مجزای زیر تبدیل میشود:

$$\frac{\rho^{6}}{\sqrt{2}} \frac{1}{F(\rho)} \frac{\partial^{2} F(\rho)}{\partial \rho^{2}} + \frac{3\rho^{5}}{\sqrt{2}} \frac{1}{F(\rho)} \frac{\partial F(\rho)}{\partial \rho} + K_{E,B}^{2} F(\rho) = \alpha$$
(11)

$$4\sqrt{2}\xi^{6}\frac{1}{G(\xi)}\frac{\partial^{2}G(\xi)}{\partial\xi^{2}} + 12\sqrt{2}\xi^{5}\frac{1}{G(\xi)}\frac{\partial G(\xi)}{\partial\xi} \qquad (17)$$
$$= -\alpha$$

کـه در آنهـا، α ضـریب جداسـازی اسـت. در اینجـا سادهترین جواب با α = 0 را درنظر گرفته می شود. با این فـرض، دو معادله دیفرانسیل به صورت زیر درمی آیند:

$$\frac{\partial^2 F(\rho)}{\partial \rho^2} + \frac{3}{\rho} \frac{\partial F(\rho)}{\partial \rho} + \sqrt{2} K_{E,B}^2 F(\rho) = 0 \tag{17}$$

$$\frac{\partial^2 G(\xi)}{\partial \xi^2} + \frac{3}{\xi} \frac{\partial G(\xi)}{\partial \xi} = 0 \tag{14}$$

جوابهای معادله دیفرانسیل مرتبه دوم (۱۳)، توابع بسل مرتبه اول هستند و معادله دیفرانسیل مرتبه دوم (۱۴) دو جواب دارد. اولین جواب برابر با مقداری ثابت و دومین جواب تابعی از ξ است.

با فرض اینکه پلاسما در حضور میدان مغناطیسی یکنواخت محوری قرار گیرد، تانسور گذردهی الکتریکی پلاسمای مغناطیده بهصورت زیر بیان میشود:

$$\tilde{\varepsilon} = \begin{pmatrix} \varepsilon_{\perp} & \text{ig } & 0\\ -ig & \varepsilon_{\perp} & 0\\ 0 & 0 & \varepsilon_{\parallel} \end{pmatrix}$$
(10)

$$\varepsilon_{\perp} = 1 - \frac{\omega_p^2}{\omega^2 - \omega_c^2} \quad g = -\frac{\omega_p^2 \omega_c}{\omega(\omega^2 - \omega_c^2)} \quad \varepsilon_{\parallel}$$

$$= 1 - \frac{\omega_p^2}{\omega^2}$$
(19)

کــه در اینجـا $\frac{1}{2}(w_c = eB_0/m \ e$ $w_p = (n_0e^2/m\epsilon_0)^{\frac{1}{2}}$ بــه ترتیب فرکانس الکترونی پلاسما و فرکانس سیکلوترونی هسـتند. در این مبحث فرض میشود که پلاسـما در حضـور یـک میـدان مغناطیسی یکنواخت محوری قوی قرار گرفته اسـت. بنـابراین در ایـن حالـت، تانسـوری دیالکتریـک پلاسـما در حضـور میـدان مغناطیسی محوری قوی بهصورت زیر نوشته میشود.:

$$\tilde{\varepsilon} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 - \frac{w_p^2}{w^2} \end{pmatrix}$$
(19)

با استفاده از معادلات ماکسول و جایگذاری تانسور گذردهی الکتریکی پلاسما میتوان معادله موج الکترومغناطیسی در ایـن پیکربندی را بهصورت زیر بهدست آورد:

$$[\nabla_T^2 + (\frac{\omega^2}{c^2}\varepsilon_{\perp} - \beta^2)\frac{\varepsilon_{\parallel}}{\varepsilon_{\perp}}]E_z(\rho,\xi) = 0 \qquad (14)$$

حال موجبر پیت هاین حاوی پلاسمای سرد به شدت مغناطیده و با مرز p = a را تحت تابش موج الکترومغناطیسی با جهت انتشار z برای تحریک مد TM درنظر گرفته می شود.

با استفاده از معادلات ماکسول و شرط مرزی $E_z|_{\rho=a} = 0$ و $E_z|_{\rho=a} = 0$ ریب درنظر گرفته شده در بخش ۲، $\xi \gg \rho$ ، و معادلات TM موالفههای میدان الکترومغناطیسی را برای مُد TM بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$E_z = A \frac{1}{\rho} J_1(k\rho) G(\xi) e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$$
(19)

$$E_{\rho} = -\frac{i\beta}{h_{\rho} \left(\frac{\omega^2}{c^2} \varepsilon_{\perp} - \beta^2\right)} \times$$
(Y ·)

$$A[-\frac{1}{\rho^2}J_1(k\rho)\frac{1}{\rho}J'_1(k\rho)]G(\xi)e^{i(\omega t-\beta z+\delta)}$$

$$=\frac{i\beta}{\rho^2}\int_{-\infty}^{\infty} f(k\rho)\frac{1}{\rho}f(k\rho)\frac{1}{\rho^2}e^{i(\omega t-\beta z+\delta)}$$

$$E_{\xi} = -\frac{\gamma}{h_{\xi} \left(\frac{\omega^2}{c^2} \varepsilon_{\perp} - \beta^2\right)} A \left[\frac{1}{\rho} J_1(k\rho)\right] G'(\xi) e^{i(\omega t - \beta z + \delta)} \tag{(Y1)}$$

$$B_{\rho} = \frac{i\omega\varepsilon_{0}\mu_{0}\varepsilon_{\perp}}{h_{\xi}\left(\frac{\omega^{2}}{c^{2}}\varepsilon_{\perp} - \beta^{2}\right)} A\left[\frac{1}{\rho}J_{1}(k\rho)\right] G'(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)} \tag{YY}$$

$${}^{D_{\xi}} = -\frac{i\omega\varepsilon_{0}\mu_{0}\varepsilon_{\perp}}{h_{\rho}\left(\frac{\omega^{2}}{c^{2}}\varepsilon_{\perp} - \beta^{2}\right)}A\left[-\frac{1}{\rho^{2}}J_{1}(k\rho)\frac{1}{\rho}J'_{1}(k\rho)\right]G(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$$
(YY)

$$k = \sqrt{\sqrt{2} \left(\frac{\omega^2}{c^2} \varepsilon_{\perp} - \beta^2\right) \frac{\varepsilon_{\parallel}}{\varepsilon_{\perp}}} \tag{(Yf)}$$

با اعمال شـرط مـرزی، معادلــه پاشــندگی بــا رابطــه J₁(ka) = 0 محاسبه میشود.

نمودار رابطه پاشندگی مربوط به این امواج در شکل (۳) رسم شده است. شکلهای (۶–۴) مؤلفههای میدانهای الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TM مفروض را نشان میدهند.

شکل (۵): میدان های الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TM در موجبر پلاسمایی پیت هاین بر حسب ρ و z، برای اولین جواب معادله (۱۴)

شکل (۶): میدان های الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TM در موجبر پلاسمایی پیت هاین به صورت تابعی از p و z برای دومین جواب معادله (۱۴)

شکل (۸): تغییرات انرژی جنبشی الکترون در موجبر پلاسمایی پیت هاین برای مُد TM مفروض

۲-۳- حرکت الکترون در موج بر پیت هاین حاوی
 پلاسمای به شدت مغناطیده برای مُد TM

در این قسمت حرکت الکترون تزریق شده به داخل یک موجبر پیت هاین با دیواره فلزی حاوی پلاسمای به شدت مغناطیده برای مُد TM را بررسی خواهد شد و تأثیر میدان مغناطیسی یکنواخت محوری قوی را روی انرژی جنبشی الکترون تحقیق میشود. به این منظور فرض میشود که یک الکترون با انرژی مشخص به داخل موجبر پیت هاین مفروض تزریق میشود و تحت میدانهای الکتریکی و مغناطیسی مُد TM مورد نظر شتاب میگیرد. تغییرات انرژی و مسیر حرکت الکترون را در موجبر مورد نظر مطالعه میشود. بنابراین معادلات لورنتس و انرژی را برای الکترون در موجبر به کار برده میشود. برای بررسی رفتار الکترون در داخل این موجبر، معادلات زیر را با روش عددی رانگ کوتای مرتبه چهارم حل میشود. معادلات لورنتس و انرژی برای

$$\frac{d(\gamma m_e v_x)}{dt} = -e[E_x + v_y B_z + v_y B_0 - v_z B_y]$$
(Ya)

$$\frac{d(\gamma m_e v_z)}{dt} = -e[E_z + v_x B_z + v_x B_0 - v_y B_x]$$
(79)

$$\frac{d(\gamma m_e c^2)}{dt} = -e(v_x E_x + v_y E_y + v_z E_z) \tag{(YY)}$$

در اینجا برای بررسی حرکت الکترون جواب اول معادله (۱۴) را در نظر گرفته می شود.

شکل (۷): مسیر حرکت الکترون در موجبر پلاسمایی پیت هاین برای مُد TM مفروض

در شکل (۲)، مسیر سه بعدی حرکت الکترون را در موجبر مورد نظر ترسیم شده است. شکل (۸)، تغییرات انرژی جنبشی در موجبر پلاسمایی پیت هاین را نشان میدهد. شکل (۹) زاویه موجبر پلاسمایی پیت هاین $\theta = \arctan \sqrt{p_x^2 + p_y^2/p_z}$ برای مقادیر مختلف δ و مقادیر مختلف میدان مغناطیسی ایستای یکنواخت خارجی نشان میدهد.

شکل (۱۰): نمودار مربوط به رابطه پاشندگی امواج الکترومغناطیس مفروض مُد TE مورد نظر در موجبر پلاسمایی پیت هاین

۴- میـدانهـای الکترومغناطیسـی در مـوج.ـر پیـت هـاین حـاوی پلاســما در حضـور میـدان مغناطیسی قوی یکنواخت محوری برای مُد TE

در این بخش نیز مشابه با بخش قبل، با استفاده از معادلات ماکسول و جایگذاری تانسور گذردهی الکتریکی پلاسما می توان معادله موج الکترومغناطیسی در این پیکربندی را به صورت زیر بهدست آورد:

$$[\nabla_T^2 + (\frac{\omega^2}{c^2}\varepsilon_\perp - \beta^2)]B_z(\rho,\xi) = 0 \tag{(Y9)}$$

مشابه بخش ۳، ما یک موجبر پیت هاین حاوی پلاسمای سرد به شده مغناطیده با مرز پیت هاین حاوی پلاسمای الکترومغناطیسی برای تحریک مُد TE را درنظر گرفته میشود. از معادلات ماکسول، شرط مرزی p = a = 0، تقریب در نظر گرفته شده در بخش ۳، $\xi \gg q$ و معادلههای (۱۳ و ۱۴) استفاده میشود و سپس مؤلفههای میدانهای الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TE به صورت زیر محاسبه میشوند:

$$E_{\rho} = -\frac{i\omega\mu_{0}}{h_{\xi}\left(\frac{\omega^{2}}{c^{2}}\varepsilon_{\perp} - \beta^{2}\right)} \tag{(7.)}$$

 $A[\frac{1}{\rho}J_1(k\rho)]G'(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$

$$=\frac{i\omega\mu_{0}}{h_{\rho}\left(\frac{\omega^{2}}{c^{2}}\varepsilon_{\perp}-beta^{2}\right)}A\left[-\frac{1}{\rho^{2}}J_{1}(k\rho)\frac{1}{\rho}J'_{1}(k\rho)\right]$$
(71)

 $G(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$

$$\begin{split} B_{\rho} &= -\frac{i\beta\mu_0}{h_{\rho}\left(\frac{\omega^2}{c^2}\varepsilon_{\perp} - \beta^2\right)} A\left[-\frac{1}{\rho^2}J_1(k\rho)\frac{1}{\rho}J'_1(k\rho)\right] \tag{T} \\ G(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)} \end{split}$$

$$B_{\xi} = -\frac{i\beta\mu_0}{h_{\xi}\left(\frac{\omega^2}{c^2}\varepsilon_{\perp} - \beta^2\right)} A[\frac{1}{\rho}J_1(k\rho)]G'(\xi)e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$$
(YY)

$$B_{z} = A\mu_{0} \frac{1}{\rho} J_{1}(k\rho) G(\xi) e^{i(\omega t - \beta z + \delta)}$$
(Tf)

بەطورى كە

$$k = \sqrt{\sqrt{2}(\frac{\omega^2}{c^2}\varepsilon - \beta^2)} \tag{(7a)}$$

با اعمال شرط مرزی، E_ξ |_{ρ=a} = 0، معادله پاشندگی در ایـن حالت بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$-J_1(ka) + aJ'_1(ka) = 0$$
 (89)

رابطه پاشندگی مربوط به این امواج را در شکل (۱۰) ترسیم شده است. شکلهای (۱۴–۱۱) تغییرات مؤلفههای میدانهای الکتریکی و مغناطیسی را برای حالت TE مفروض نشان میدهد.

شکل (۱۲): میدانهای الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TE در موجبر پلاسمایی پیت هاین بر حسب p برای دومین جواب معادله (۱۴)

شکل (۱۳): میدانهای الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TE در موجبر پلاسمایی پیت هاین بر حسب *p* برای دومین جواب معادله (۱۴)

۴-۱- حرکت الکترون در موجبـر پیـت هـاین حـاوی پلاسما برای مُد TE

مشابه بخش ۳–۱، ما حرکت الکترون خارجی تزریقی به داخل موجبر فلزی پیت هاین حاوی پلاسمای سرد در حضور یک میدان مغناطیسی قوی محوری یکنواخت که تحت میدانهای الکتریکی و مغناطیسی مُد TE شتاب می گیرد، بررسی می شود. در این حالت نیز اولین جواب معادله (۱۴) انتخاب می شود. در شکل (۱۵)، مسیر سه بعدی حرکت الکترون را در موجبر مورد نظر ترسیم شده است. شکل (۱۶)، تغییرات انرژی جنبشی در موجبر پیت هاین پلاسمایی را نشان می دهد. شکل (۱۷) زاویه پیت هاین برای مقادیر مختلف δ و مقادیر مختلف میدان مغناطیسی ایستای یکنواخت خارجی نشان می دهد.

شکل (۱۴): میدانهای الکتریکی و مغناطیسی برای مُد TE در موجبر پلاسمایی پیت هاین بر حسب *q* و *z* برای دومین جواب معادله (۱۴)

شکل (۱۷): تغییرات زاویه *θ* بر حسب *z* در موجبر پلاسمایی پیت هاین برای مُد TM مورد نظر

۵- نتیجه گیری

در این پژوهش، معادله موج الکترومغناطیسی در یک موجبر با دیواره فلزی و سطح مقطعی به شکل منحنی پیت هاین که حاوی پلاسمای سرد در حضور میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی به شدت مغناطیده شده است با درنظر گرفتن یک تقریب مناسب و روش جداسازی متغیرها حل شده است. مؤلفههای میدان الکترومغناطیسی برای مدهای TM و TE در این مدل

موجبر محاسبه شده است. با استفاده از شرایط مرزی در موجبر درنظر گرفته شده، روابط پاشندگی برای دو مد درنظر گرفته شده بهدست آورده شده و سپس رابطه پاشندگی و مؤلفههای میدانهای الکتریکی و مغناطیسی بهدست آمده برای دو مد مذکور ترسیم شدند. همچنین حرکت یک الکترون تزریق شده به داخل موجبر فلزی پیت هاین حاوی پلاسمای سرد در حضور میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی و برای مدهای TM و TE تحریک شده توسط تابش الکترومغناطیسی به صورت

- [9] V. N. Mishra, V. Singh, B. Prasad, and S.P. Ojha, "An Analytical Investigation of the Dispersion Characteristic of a Lightguide with an Annular Core Cross-Section Bounded by Two Cardiods," Microwave and Optical Technology Letters, vol. 23, pp. 221-224, 1999.
- [10] V. Mishra, "A Study on Piet Hein and Other Unconventional Geometry in Optical Waveguides," PhD. Thesis, Deptartment of Applied Physics, I. T. B. H. U. Varanasi, India 1997.
- [11] V. Singh, B. Prasad, and S. P. Ojha, "Effect of Axial Sinusoidal Size Variation on the Modal Characteristics of an Annular Optical Fiber," Microwave and Optical Technology Letters, vol. 31, pp. 211-214, 2001.
- [12] V. Singh, B. Prasad, and S. P. Ojha, "Weak Guidance Modal Analysis and Dispersion Curves of an Infrared-Lightguide Having a Core Cross-Section with a New Type of Asymmetric Loop Boundary," Optical Fiber Technology, vol. 6, pp. 290-298, 2000.
- [13] V. Singh, M. Joshi, B. Prasad, and S. P. Ojha, "Modal Dispersion Characteristics and Waveguide Dispersion of an Optical Waveguide Having a New Unconventional Core Cross-Section," Journal of Electromagnetic Waves and Applications, vol. 18, pp. 455-468, 2004.
- [14] V. Singh, B. Prasad, and S. P. Ojha: "Theoretical Analysis and Dispersion Curves of an Annular Lightguide with a Cross-Section Bounded by Two Piet-Hein Curves," Journal of Electromagnetic Waves and Applications, vol. 17 pp. 1025-1036, 2003.
- [15] V. Singh, S. N. Maurya, B. Prasad, and S. P. Ojha, "Conducting Sheath Helical Winding on the Core-Cladding Interface of a Lightguide Having a Piet Hein Super Elliptical Core Cross-Section and a Standard Optical Fiber of Circular Cross-Section - A Comparative Modal Analysis," Progress in Electromagnetics Research, PIER, vol. 59, pp. 231-249, 2006.
- [16] F. Nazari, H. Aliakbarian, and S. Radiom, "Design and Fabrication of Dielectric Constant Measurement Setup without Sample Holder in C band Motor, Scientific," Journal of Applied Electromagnetics, vol. 4, pp. 1-10, 2016 (In Persian).
- [17] S. Jalil Seyedhoseini, R. A. Sadeghzadeh, and H. Aliakbarian, "An Improved TEM-TE11 Mode-Treansducing Sectoral Antenna Using Dual Dielectric Window, Scientific," Journal of Applied Electromagnetics, vol. 4, pp. 21-16, 2016 (In Persian).
- [18] B. F. Mohamed and A. M. Gouda, "Electron Acceleration by Microwave Radiation Inside a Rectangular Waveguide," Plasma Science and Technology vol. 13, pp. 357-361, 2011.

گرافیکی مورد بررسی قرار گرفته است.. تأثیر میدان مغناطیسی محوری یکنواخت قوی که در تانسور گذردهی الکتریکی پلاسما لحاظ شده است روی انرژی جنبشی الکترون مذکور بررسی و تحقیق شد. معادلات دیفرانسیل ظاهر شده مربوط به معادلات حرکت و انرژی الکترون با استفاده از روش عددی رانگ کوتای مرتبه چهار حل شد. محاسبات عددی انجام شد و نتایج ترسیم شدند. تقریبی مناسب درنظر گرفته و از دیگر اثرات چشمپوشی شد.

توجه میکنید که در این پژوهش از مُدهای خاص و تقریب مناسبی استفاده شده است. البت ه متذکر می شود که امکان برانگیختن مُدهای موج سطحی در مرزهای ساختار وجود دارد، اما در این بررسی از تأثیر امواج سطحی و اثرات دیگر چشمپوشی شده است. در اینجا اثرات غیر خطی درنظر گرفته نشدهاند. به هر حال تقریبهای مختلفی را درنظر گرفته شد و از اثرات مختلفی چشمپوشی شده است؛ بنابرایننتایج در این ساختارها به طور تقریبی بررسی شدهاند. صرف نظر از تقریبها، نتایج ارائه شده در این مقاله هنوز برای تجزیه و تحلیل مسئله مفید هستند.

۷- مراجع

- E.Snitzer "Cylindrical Dielectric Waveguide Modes," Journal of the Optical Society of America, vol. 51, pp. 491-498, 1961
- [2] A. Kumar, Thyagaranjan V, Ghatak AK: "Analysis of Rectangular Core Dielectric Waveguides: An Accurate Perturbation Approach," Optics Letters, vol. 8, pp. 63-65, 1983.
- [3] C. Yeh, "Elliptical Dielectric Waveguide," Journal of Applied Physics, Vol. 33, pp. 3235-3242, 1962.
- [4] C. Yeh, "Modes in Weakly Guiding Elliptical Optical Fibers," Optical and Quantum Electronics, vol. 8, pp.43-47, 1976.
- [5] R. B. Dyott, "Glass-fiber Waveguide with Triangular Core,"Electronics Letters, vol. 9, pp. 288-290, 1973.
- [6] J. R. James and I. N. L. Gallett, "Modal Analysis of Triangular Cored Fiber Waveguide," Proceedings of the Institution of Electrical Engineers, vol. 120, pp. 1362-1370, 1973.
- [7] M. P. S. Rao, B. Prasad, P. Khastgir, and S. P. Ojha, "Modal Cutoff Conditions for an Optical Waveguide with a Hypocycloidal Cross Section," Microwave and Optical Technology Letters, vol. 14, pp. 177-180, 1997.
- [8] M. P. S. Rao, V. Singh, B. Prasad, P. Khastgir, and S. P. Ojha, "An Analytical Study of the Dispersion Curves of an Annular Waveguide Made of Liquid Crystal," Photonics Optoelectron, vol. 5, pp. 73-78, 1998.

- [27] A. Abdoli-Arani and M. J. Basiry, "Influence of Electron–Ion Collisions in Plasma on the Electron Energy Gain Using the TE11 Mode Inside an Elliptical Waveguide," Physica Scripta, vol. 91, pp. 095602, 2016.
- [28] A. Abdoli-Arani and M. Moghaddasi, "Study of Electron Acceleration through the Mode in a Collisional Plasma-Filled Cylindrical Waveguide," Waves in Random and Complex Media, vol. 26, pp. 339-347, 2016.
- [29] A. Abdoli-Arani, "Electron Acceleration Considering Pondermotive Force Effect in a Plasma-Filled Rectangular Waveguide by Microwave Radiation," Waves in Random and Complex Media, vol. 26, pp. 407-416, 2016.
- [30] A. Abdoli-Arani and N. Ghanbari, "Nonlinear Effect of Microwave Longitudinal Ponderomotive Force on the Dynamics and Energy of an Externally Injected Electron in an Inhomogeneous Plasma-Filled Circular and Elliptical Cylinder Waveguides," Waves in Random and Complex Media, vol. 31, pp. 165-181, 2021.
- [31] A. Abdoli-Arani, "Electron Energy Gain in the Transverse Electric Mode of a Coaxial Waveguide Filled with Plasma by Microwave Radiation," Waves in Random and Complex Media, vol. 25, pp. 350-360, 2015.
- [32] A. Abdoli-Arani, "Electron Energy Gain in the Fundamental Mode of an Elliptical Waveguide in the Presence of Static Helical Magnet by Microwave Radiation," Waves in Random and Complex Media, vol. 25, pp. 243-258, 2015.
- [33] A. Abdoli-Arani, M. Kadkhodaei, and Z. Rahmani Nooshabadi, "Single Electron Acceleration in an Isosceles Right Triangular Waveguide," Indian Journal of Physics, vol. 94, 1279-1292, 2020.

- [19] B. F. Mohamed, A. M. Gouda, and L. Z. Ismail, "Electron Dynamics in Presence of Static Helical Magnet Inside Circular Waveguide," IEEE Transactions on Plasma Science, vol. 39, pp. 842-846, 2011.
- [20] S. Kumar and M. Yoon, "Electron Dynamics and Acceleration Study in a Magnetized Plasma-Filled Cylindrical Waveguide," Journal of Applied Physics, vol. 103, pp. 023302, 2008.
- [21] S. Kumar and M. Yoon, "Electron Acceleration in a Warm Magnetized Plasma-Filled Cylindrical Waveguide," Journal of Applied Physics, vol. 104, pp. 073303, 2008.
- [22] H. K. Malik, S. Kumar, and K. P. Singh, "Electron Acceleration in a Rectangular Waveguide Filled with Unmagnetized Inhomogeneous Cold Plasma," Laser and Particle Beams, vol. 26, pp. 197-205, 2008.
- [23] S. K. Jawla, S. Kumar, and H. K. Malik, "Evaluation of Mode Fields in a Magnetized Plasma Waveguide and Electron Acceleration," Optics communications, vol. 251, pp. 346-360, 2005.
- [24] D. N. Gupta N. Kant, D.E. Kim and H. Suk, "Electron Acceleration to GeV Energy by a Radially Polarized Laser," Physics Letters A, vol. 368, pp. 402-407, 2007.
- [25] M. Litos, et al. "High-Efficiency Acceleration of an Electron Beam in a Plasma Wakefield Accelerator," Nature, vol. 515, pp. 92-95, 2014.
- [26] X., Liling, W. Gai, and X. Sun, "Field Analysis of a Dielectric-Loaded Rectangular Waveguide Accelerating Structure," Physical Review E, vol. 65, pp. 016505, 2001.

۶- پيوست الف

۶-۱- مروری بر محاسبه تانسور ثابت دی الکتریک یک پلاسمای مغناطیده سرد

یک پلاسمای یکنواخت و همگن و ساکن در میدان مغناطیسی یکنواخت B₀ = B₀ و بدون حضور میدان الکتریکی یا جریان های پلاسما درنظر گرفته میشود. کمیتهای اختلالی چگالی، سرعت، میدان مغناطیسی و میدان الکتریکی را به صورت زیر تعریف میشود:

$$\begin{split} n_{\alpha}(\rho,\xi,z,t) &= n_{0\alpha}(\rho,\xi) + n_{1\alpha}(\rho,\xi) \exp[i(\omega t \\ -\beta z)], \end{split}$$

 $\begin{aligned} &V_{\alpha}(\rho,\xi,z,t) = \left\{ V_{1\rho\alpha}(\rho,\xi)\hat{e}_{\rho} + V_{1\xi\alpha}(\rho,\xi)\hat{e}_{\xi} + \right. \\ &V_{1z\alpha}(\rho,\xi)\hat{e}_{z}\right\} \\ & \exp[i(\omega t - \beta z)], \end{aligned}$

$$\begin{split} \mathsf{B}(\rho,\xi,z,t) &= \left\{ B_{1\rho}(\rho,\xi) \hat{e}_{\rho} + B_{1\xi}(\rho,\xi) \hat{e}_{\xi} \\ &+ B_{1z}(\rho,\xi) \hat{e}_{z} \right\} \exp[i(\omega t \\ &- \beta z)] + B_{0} \hat{e}_{z}, \end{split} \tag{7-1}$$

$$\begin{split} & \mathbb{E}(\rho,\xi,z,t) = \\ & \left\{ E_{1\rho}(\rho,\xi) \hat{e}_{\rho} + E_{1\xi}(\rho,\xi) \hat{e}_{\xi} + E_{1z}(\rho,\xi) \hat{e}_{z} \right\} \end{split} \tag{f-intermediated by the set of the set of$$

که در آن، اندیس صفر قسیمت تعادلی و اندیس ۱ قسیمت
اختلالی را نشان می دهد. و
$$e_{\rho}, \hat{e}_{\xi}, e_{z}$$
 بردارهای یکه در جهتهای
اختلالی را نشان می دهد. و تو $\rho, \hat{e}_{z}, e_{z}$ بردارهای یکه در جهتهای
 ρ, ξ, z
هستد. کمیتهای اختلالی باید در معادله پیوستگی:
 $\frac{\partial}{\partial t}n_{\alpha}(\rho, \xi, z, t) + \nabla . (n_{\alpha}(\rho, \xi, z, t) V_{\alpha}(\rho, \xi, z, t)) = 0,$
(الف-۵)
و معادله انتقال تکانه:

$$\begin{split} \left[\frac{\partial}{\partial t} + \mathbf{V}_{\alpha}(\rho, \xi, z, t) \cdot \nabla \right] V_{\alpha}(\rho, \xi, z, t) \\ &= \frac{q_{\alpha}}{m_{\alpha}} \Big[\mathbf{E}(\rho, \xi, z, t) \\ &+ \frac{1}{c} \mathbf{V}_{\alpha}(\rho, \xi, z, t) \\ &\times \mathbf{B}(\rho, \xi, z, t) \Big], \end{split}$$
(9)

صدق کنند. با خطی سازی معادلـه انتقـال تکانـه بـرای سـه مؤلفه معادلات زیر بهدست میآیند:

$$\begin{split} i\omega m_{\alpha}V_{1\rho\alpha}(\rho,\xi) &= q_{\alpha} \Big[E_{1\rho}(\rho,\xi) \\ &+ B_{0}V_{1\xi\alpha}(\rho,\xi) \Big] \end{split} \tag{Y-III}$$

$$\begin{split} i\omega m_{\alpha} V_{1\xi\alpha}(\rho,\xi) &= q_{\alpha} \Big[E_{1\xi}(\rho,\xi) \\ &- B_0 V_{1\rho\alpha}(\rho,\xi) \Big] \end{split} \tag{A-1}$$

$$i\omega m_{\alpha}V_{1z\alpha}(\rho,\xi) = q_{\alpha}E_{1z}(\rho,\xi)$$
 (۹–الف-

بهصورت زیر محاسبه میشوند:

$$V_{1\rho\alpha}(\rho,\xi) = -\frac{q_{\alpha}}{m_{\alpha}\omega} \Big[iE_{1\rho}(\rho,\xi) \\ + \frac{\omega_{c\alpha}}{\omega} E_{1\xi}(\rho,\xi) \Big]$$
(1)

$$V_{1\xi\alpha}(\rho,\xi) = -\frac{q_{\alpha}}{m_{\alpha}\omega} \Big[iE_{1\xi}(\rho,\xi) \\ -\frac{\omega_{c\alpha}}{\omega} E_{1\rho}(\rho,\xi) \Big]$$
(1)-illi

$$V_{1z\alpha}(\rho,\xi) = -\frac{q_{\alpha}}{m_{\alpha}\omega} [iE_{1z}(\rho,\xi)] \qquad (11-1)$$

با استفاده از معادلات ماکسول:

$$\nabla \times \mathbf{E}(\rho,\xi,z,t) = -\frac{\partial}{\partial t} \mathbf{B}(\rho,\xi,z,t) \qquad (1)$$

$$\nabla \times \mathbf{B}(\rho,\xi,z,t) = \mu_0 \frac{\partial}{\partial t} \mathbf{D}(\rho,\xi,z,t)$$
 (14-(14))

$$\nabla \times \mathbf{B}(\rho,\xi,z,t) = \frac{1}{c^2} \frac{\partial}{\partial t} \mathbf{E}(\rho,\xi,z,t) + \mu_0 \sum_{\alpha} q_{\alpha} n_{\alpha}(\rho,\xi,z,t) \mathbf{V}_{\alpha}(\rho,\xi,z,t).$$
(10-10)

میتوان معادله زیر را بهدست آورد:
(الف-۱۹) (الف-۹۲) میتوان معادله زیر را بهدست آورد:
(الف-۱۹) (الف-۹۲) میتوان معادله زیر می
$$\nabla \times \mathbf{E}_1 = \frac{\omega^2}{c^2} \mathbf{E}_1 + \sum q_{\alpha} n_{0\alpha} \nabla_1 \mathbf{E}_1$$

$$\tilde{\varepsilon} = \begin{pmatrix} \varepsilon_{\rho\rho} & \varepsilon_{\rho\xi} & \varepsilon_{\rhoz} \\ \varepsilon_{\xi\rho} & \varepsilon_{\xi\xi} & \varepsilon_{\xiz} \\ \varepsilon_{z\rho} & \varepsilon_{z\xi} & \varepsilon_{zz} \end{pmatrix}, \qquad (1 \forall -1)$$

$$\varepsilon_{\rho\rho} = \varepsilon_{\xi\xi} = \varepsilon_{\perp} = 1 - \sum_{\alpha} \frac{\omega_{p\alpha}^{2}}{\omega^{2} - \omega_{c\alpha}^{2}}, \qquad (1 \text{ Intermediation})$$

$$\varepsilon_{\rho\xi} = -\varepsilon_{\xi\rho} = ig = i\sum_{\alpha} \frac{\omega_{\rho\alpha}^{z}\omega_{c\alpha}}{\omega^{2} - \omega_{c\alpha}^{2}}, \qquad (19)$$

$$\varepsilon_{zz} = \varepsilon_{\parallel} = 1 - \sum_{\alpha} \frac{\omega_{p\alpha}^2}{\omega^2},$$
(۲۰-زالف-۲۰

بقیه عناصر صفر هستند. بنابراین تانسور ثابت دی الکتریک بهصورت زیر نوشته میشود:

برای حالتی که میدان مغناطیسی نامحدود باشد، تانسور ثابت دی الکتریک بهصورت زیر بازنویسی میشود:

 ∇

$$\tilde{\varepsilon} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \varepsilon_{\parallel} \end{pmatrix} \tag{YY-illion}$$

برای محاسبه معادله موج در این حالت، از دو طـرف معادلـه (آ-۱۴) کرل گرفته میشود:

$$\nabla \times \nabla \times \mathbf{B} = \nabla (\nabla \cdot \mathbf{B}) - \nabla^2 \mathbf{B} = \frac{\omega^2}{c^2} \tilde{\varepsilon} \mathbf{B}$$
 (الف-۲۲)

با درنظر گرفتن معادله:

$$abla \cdot \mathbf{B} = \mathbf{0}$$
 (۲۴–الف-۲۴)

معادله موج برای مؤلفه محوری میدان مغناطیسی بـهصـورت زیر محاسبه میشود:

$$\nabla_T^2 B_z + (\frac{\omega^2}{c^2} - \beta^2) B_z = 0 \tag{Ya-intersection}$$

$$\nabla \times \nabla \times \mathbf{E} = \nabla (\nabla \cdot \mathbf{E}) - \nabla^2 \mathbf{E} = \frac{\omega^2}{c^2} \tilde{\varepsilon} \mathbf{E}$$
 (۲۶-اللف-۲۶)

معادله زیر را میتوان بهدست آورد:

$$\nabla^2 E_z + \frac{\omega^2}{c^2} E_z - [\nabla (\nabla \cdot \mathbf{E})]|_z = 0$$
 (YV-i)

با درنظر گرفتن معادله:

$$\nabla \cdot \mathbf{D} = \nabla \cdot \varepsilon_0 \tilde{\varepsilon} \mathbf{E} = 0$$
 (۲۸–الف–۲۸)

و

$$\begin{aligned} \nabla \cdot \left[\hat{e}_{\rho} E_{\rho} + \hat{e}_{\xi} E_{\xi} + \hat{e}_{z} (1 - \frac{\omega_{p}^{2}}{\omega^{2}}) E_{z} \right] \\ = \nabla \cdot \mathbf{E} - \frac{\partial}{\partial z} \frac{\omega_{p}^{2}}{\omega^{2}} E_{z} = 0 \end{aligned}$$
 (Yield the set of the set o

معادله موج برای مؤلفه محوری میدان الکتریکی بهصورت زیر محاسبه میشود:

$$\nabla_T^2 E_z + (\frac{\omega^2}{c^2} - \beta^2) \varepsilon_{\parallel} E_z = 0 \tag{174}$$

كە:

$$\nabla^2 = \nabla_T^2 + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \tag{175}$$